

Den norske kyrkja
ULSTEIN SOKN
Kyrkjekontoret
6065 ULSTEINVIK

Vår referent: osaky

Arkivsak Kyrkjedepartementet - Rundskriv

Dokumentnavn: Endringar i gravferdsforskrifta - høyringsuttale

Dokumentnummer: 02/00020-024

Løpenummer: 000291/12

Ulsteinvik 19.09.2012

Fornyings-, adm. og kirkedep.
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Sendt pr. e-post: postmottak@fad.dep.no

HØYRINGSUTTALE TIL ENDRINGAR I GRAVFERDSFORSKRIFTA

Ulstein kyrkjelege fellesråd har i F-sak 048/12 i møte 12.09.2012 gjort slikt vedtak:

Ulstein kyrkjelege fellesråd støttar dei framlegga til uttale som går fram av saksutgreiinga.

Saksutgreiinga følgjer vedlagt

Med venleg helsing

Olav Sæter
kyrkjeverje

Den norske kyrkja
ULSTEIN SOKN
Kyrjekontoret
6065 ULSTEINVIK

Ulstein sokneråd - Ulstein kyrkjelege fellestråd

Arkivsak 02/00020

Arkivsak-navn: **F-sak 048/12 Endringar i gravferdsforskrifta – høyring**

Saksbehandlar: osaky
Dokumentnavn: Framlegg til endringar i gravferdsforskrifta
Dokumentnummer: 02/00020-023
Løpenummer: 000276/12
Dato: 30.08.2012

Saksutgreiing:

Vedlegg:

1. Frå Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedep. om framlegg til endringar i gravferdsforskrifta – høyringsdokument
2. Høyringsuttale frå Ulstein kyrkjelege fellestråd i samband med arbeid med ny gravferdslov og kyrkjelov

Saksfakta

Gjeldande forskrift er frå 10.januar 1997. Men sidan det nyleg har vore endringar i gravferdslova, er det også behov for å endre forskriftene, både for å gjere dei tilpassingane som endringar i lova krev, men også på enkelte punkt "å bringe ordlyden i betre samsvar med praksis som har utviklet seg med grunnlag i dispensasjoner".

Vurdering

Vi gjorde eit grundig arbeid då lova var ute til høyring. Bakgrunnen for mange av dei endringane som departementet no legg opp til, ligg i arbeidet med ny gravferdslov, og fleire av dei tilrådingane til uttale som kyrkjeverja tilrår er ei logisk oppfølging av høyringsarbeidet til ny lov.

Kyrkjeverja har merka seg desse framlegga til endringar:

3.1 Fra "kirkegård" til "gravplass"

Kommentar:

Endringane er ein konsekvens av dei endringane som vart gjort i gravferdslova. Ordet "kyrkjegard" er bytta ut med "gravplass", og "kyrkjegardsplan" er bytta ut med "gravplassplan".

I samband med lovendringa skreiv departementet at "endring i lovtekstens begrepsbruk bør ikkje være til hinder for at konkrete gravplasser kan ha ordet kirkegård i navnet, for eksempel Nes kirkegård". Dei to gravplassane som er i Ulstein, har namna Vik kyrkjegard (nær kyrkja) og Osnes kyrkjegard (på Osnes). Dette er særnamn, og lova si endring er ikkje til hinder for at desse særnamna kan førast vidare i Ulstein. Men når vi nyttar gravplass som samnamn, er det dette ordet som no skal nyttast, og ikkje ordet "kyrkjegard".

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellestråd finn det naturleg at ordbruken vert den same i forskriftene som

i lova.

3.2 Særskilt tilrettelagte graver ved anlegg av gravplass

Kommentar:

I gravferdslova §1 første ledd heiter det at "gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn"

Departementet meiner at denne ordlyden "tydeliggjør at kravet om ledige graver i gravferdsloven §2 første ledd også medfører at en forholdsmessig rimelig andel av de ledige gravene skal være særskilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov".

Osnes kyrkjegard er ein vigsla gravplass, og har ikkje felt som er "tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov". Dette behovet må etter kyrkjeverja si meining, løysast ved ei eventuell utviding av gravplassen, eller opparbeiding av ein ny gravplass på ein ny stad. Ulstein kyrkjelege fellesråd sa seg samd i at "gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn", og då er det ei naturleg følgje av dette at dette vert følgt opp med ein ordlyd i forskriftene som dekker intensjonen i lova.

Departementet foreslår at det i gravferdsforskrifta §2 andre ledd vert lagt til følgjande:

"Ved anlegg, utvidelse og vesentleg endring skal behovet for særskilt tilrettelagte graver vurderes"

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd støttar framlegget til nytt andre punktum i gravferdsforskrifta §2 andre ledd

3.3 Bør det kunne dispenseres frå kravet om kiste ved gravlegging?

Gravferdsforskrifta §28 stiller krav til at kiste skal nyttast ved gravlegging og kremasjon.

Departementet skriv at "representanter for både sunni- og sjiamuslimar ønsker en oppheving av kistekravet", sjølv om "dette ikkje framstå som et veldig stort problem fordi muslimar ifølge sharia skal følgje lovene i det landet man bor". Departementet meiner det ikkje vil vere forsvarleg å fjerne kravet om kiste ved gravlegging og kremasjon. Det er få som i praksis ytrar ønskje om at gravlegging skal kunne skje utan kiste.

Kommentar:

I Ulstein har vi til dags dato ikkje hatt spørsmål om særleg tilrettelagt gravplass for religiøse minoritetar. Ein medlem av Human Etisk Forbund vart for nokre år sidan gravlagt på Osnes kyrkjegard, som er ein vigsla kristen gravplass.

Kyrkjeverja ser at problematikken med ekstra tilrettelagt gravplass for religiøse minoritetar truleg vil kome (jfr. førre punkt 3.2). Då må vi også ta høgd for å opne for å vurdere gravlegging utan kiste, dersom departementet vedtar slik endring av forskriftene. Departementet ber eksplisitt om synspunkt på dette frå høyringsinstansane.

Departementet opnar for at fellesrådet kan dispensere frå kistekravet når eit ønskje om gravlegging utan kiste er grunngjeve i avdøde sin religion eller livssyn, og viser i den samanheng til §1 første ledd i lova (sjå punkt 3.2). Med ei slik opning i forskriftene vil departementet i praksis overlata til fellesrådet å vurdere kven som eventuelt skal få høve til å gravlegge utan kiste, og eventuelt kva for vilkår som skal stillast (departementet nemner her at det kan vere aktuelt å stille krav om at dei pårørande sjølve fyller att grava).

Det er sjølv sagt enklast for eit fellesråd dersom departementet ikkje opnar for dispensasjon. På den andre side vil ei vurdering vere ein naturleg konsekvens av lova sin ordlyd om at "gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn".

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd meiner at kravet om kiste ved gravlegging og kremasjon

framleis skal stå i forskriftene, men vil med bakgrunn i ordlyden i gravferdslova §1 første ledd sjå det som naturleg at fellestrådet får mynde til å vurdere ein eventuell dispensasjon frå kravet om bruk av kiste dersom det vert sett fram ønskje om gravlegging utan kiste med grunngjeving i avdøde sin religion eller livssyn.

3.4 Tilstedeværelse under kremasjon

I gjeldande forskrift §32 står det at "utan særskilt tillatelse frå krematoriets daglige leder kan ikkje andre enn krematorietstilsatte være tilstede ved kremasjon".

Kommentar:

Departementet skriv at det ved dei fleste krematoria i dag ikkje er tilrettelagt for at pårørande kan vere til stades under kremasjonen, men opnar for ein ny ordlyd i §32 der pårørande får høve til å vere til stades dersom forholda ligg til rette for det.

Med bakgrunn i gravferdslova sin ordlyd i §1 første ledd, finn kyrkjeverja det naturleg at forskrifta §32 vert endre slik departementet foreslår.

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellestråd seier seg samd i departementet sitt framlegg til ordlyd i gravferdsforskrifta §32 tredje punktum.

4.1 Anlegg mv. av gravplass

Departementet foreslår ei noko annleis formulering av §2 første ledd når det gjeld støyskjerming. Likeeins vil departementet at vurdering av behovet for særskilt tilrettelagde graver skal takast inn i denne paragrafen

Kommentar:

Kyrkjeverja ser fleire av dei foreslåtte endringane som ei tilpasning til ny plan- og bygningslov og retningsliner frå miljødep. Når det gjeld grenser for støy.

Når det gjeld å vurdere behovet for særskilt tilrettelagde graver, viser kyrkjeverja til omtale under punkt 3.2

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellestråd har ikkje merknader til foreslått nyformulering av ordlyd i §2

4.2 Byggetillatelse og ferdigattest

Kommentar:

Tillegget "vesentlig endring" er ei harmonisering av formuleringa i plan- og bygningslova §§ 20-1 og 21-10.

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellestråd har ikkje merknader til den foreslåtte ordlyden i §6 første ledd

5 Inndeling av gravplass – SOSI-standard

Departementet skriv:

Statens kartverk har utarbeidet en ny standard for fagområdet "Gravplass" i landets samordnede opplegg for stedfestet informasjon (SOSI). Den digitale modellen er landsdekkende, noe som gir mulighet for å standardisere identifiseringa av alle gravplasser, gravfelt og graver".

Standarden er tenkt innført på alle nye gravplassar, og ved utviding og vesentleg endring av gjeldande gravplassar. Modellen er først og fremst meint som eit verkty og større rasjonalitet i arbeidet for gravplass-styresmaktene.

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellestråd har ingen merknader til endra ordlyd i §4

6 Universell utforming

Departementet ønskjer å endre gravferdsforskriftene §7 som gjeld tilkomst for rullestolbrukarar med bruk av omgrepet "universell utforming".

Kommentar:

Den nye plan- og bygningslova (PBL) set skjerpa krav til tilgjenge på gravplassar. Krav til universell utforming er fastsett i Byggteknisk forskrift.

Krav om betre tilgjenge for rullestolbrukarar og andre som har vanskeleg for å ta seg fram, var framme seinast i samband med fellesrådet sin uttale om ny gravplass på Hovset. Fellesrådet var tydeleg på at gravplassen var lite eigna grunna høgdeskilnaden i terrenget, og dette vart også formulert inn i kommunestyret sitt endelege vedtak. Fellesrådet var altså ein viktig premissleverandør i den saka.

Den ordlyden som Dep. har foreslått i §7 andre ledd, er naudsynleg i forhold til gjeldande regelverk, og er fullt ut i samsvar med det som Ulstein kyrkjelege fellesråd tidlegare har uttalt seg om.

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd har ingen merknad til endra ordlyd i §7 andre ledd

7.1 Stenging av deler av gravplass

Departementet ser behov for å ta inn i forskrifta stenging av grav, deler av gravplass eller heile gravplassen permanent. I gjeldande forskrift kan fellesrådet gjere vedtak om mellombels stenging.

Kommentar:

Det er naturleg at fellesrådet får utvida fullmakt til å vurdere stenging av grav, gravfelt eller. Eit vilkår for stenging av heile eller deler av gravplassen, er at dette er formulert i vedtektene. Uansett endring av gravferdsforskriftene §5 andre ledd vil fellesrådet måtte gjere vedtak om vedtektsendringar for gravplassane i Ulstein i eiga sak.

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd har ingen merknad til endra ordlyd i §5 andre ledd og nytt tredje og fjerde ledd.

7.2 Grunnvann og drenering

For å sikre at alle forhold er nøye vurdert før det vert drenert, vil departementet foreslå at det vert teke inn eit nytt tredje ledd i §8 om at det vert kravt særskilt godkjenning av bispedømerådet før drenering kan utførast på ein gravplass som er teken i bruk

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd har ingen merknad til nytt tredje ledd i §5

7.3 Kistegrav

7.3.1 Krav til jordoverdekning

Fagmiljø ved Universitetet for miljø- og biovitenskap har uttalt at "dersom jordkvaliteten er god, og risiko for utvasking av jord på overflaten er liten, anses 0,8m med overdekningsjord over kistelokk som tilstrekkelig".

Kommentar:

I gjeldande forskrift er kravet om jordoverdekning 1,0m. Det er ikkje kravt noko minstemål på sidene.

Framlegget til endringar krev også minst 0,3m jord på alle sider. Dette er mindre avstand enn det vi har praktisert på Osnes kyrkjegard, så endringane vil ikkje medføre problem i forhold til gjeldande gravplan.

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd har ingen merknad til endringar i §13 andre og tredje ledd

7.3.2 Fravikelse av størrelsen til kistegrav

I gjeldande forskrifter er kistegravstorleiken på 3 x 1,5m. Alle gravene har såleis vaksenstorleik.

I høyringsnotetet står det at "Departementet har de siste årene likevel etter søknad gitt dispensasjon fra størrelseskravet i §13 for grav på muslimske gravfelt på gravplasser i Oslo og Bærum kommune. Det er en føresetnad at ordninga på disse feltene tilbys som et valgfritt alternativ til gravlegging i alminnelig grav, og det må gis klar informasjon om at val av dette alternativet utelukker senere bruk av graven til voksengrav".

"Med bakgrunn i dette foreslås det et nytt fjerde ledd i §13 som gir bispedømmerådet myndighet til å fravike bestemmelsene i første ledd dersom det foreligger særlige forhold".

Kommentar:

På Osnes kyrkjegard har vi berre vaksenstorleik på gravfelta, bortsett frå eit par felt med barnegraver.

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd har ingen merknad til nytt fjerde ledd i §13

8 Gravlegging

Fristen for gravlegging og kremasjon vart endra frå 8 til 10 virkedagar med den nye gravferdslova. Departementet ønskjer å slå fast at det er fellesrådet som gjer vedtak om tidspunkt for den einskilde gravferd, og at fellesrådet sitt vedtak ikkje er klagerett på.

Med tanke på sikring, skal hovudregelen framleis vere at kyrkjegardstilsette skal vere til stades på gravplassen under kistegravlegging. For å vise fleksibilitet i tråd med ønskje frå pårørande, opnar departementet for unntak, til dømes ved urnenedsetting.

Departementet har også behov for å slå fast at berre leivningar etter menneske kan gravleggast på gravplass.

Kommentar:

Den nye gravferdslova har teke inn omgrepet "virkedag" (jfr. punkt 8), og etter at desse endringane vart gjort, har det blitt ein diskusjon enkelte stader om laurdag skal reknast som "virkedag".

Kyrkjeverja har registrert ein politisk debatt i Oslo bystyre der representanten Carl I. Hagen ville kome med framlegg om at bystyret skulle kunne gjere vedtak om at laurdagen skulle vere gravferdsdag. Dette på bakgrunn av ønskje frå muslimar om å få gravlegge sine kjære snarast råd, og helst innan eitt døgn, slik islamsk tradisjon skulle tilseie. No er det ikkje bystyret, men Oslo kyrkjelege fellesråd som eventuelt må gjere slike vedtak. I tilfelle det blir gjort, vil altså laurdagen bli rekna med i fristen på 10 "virkedager".

Departementet skriv i høyringsnotetet at "de etterlattes ønske om tidspunkt for gravlegging skal ivaretas så godt som mulig. Fellesrådet må imidlertid ha den endelige avgjørelsesmyndigheten i fastsettelsen av tidspunkt for gravlegging". Departementet ønskjer å tydeleggjere dette med slikt tillegg i §12: "Fellesrådets vedtak kan ikkje påklages".

I tenestedistriktet Ulstein og Hareid sokn har vi fram til i dag hatt felles gravferdsdagar: Tysdag og fredag. Unntaksvis ved fleire gravferder på ei og same veke, har vi teke i bruk også andre virkedagar, men då etter å ha informert alle kyrkjeleg tilsette som vil vere involvert i unntaket.

Kyrkjeverja ser ikkje bort ifrå at vi må ta i bruk også andre dagar enn tysdag og fredag, men kyrkjeverja vil rå frå at vi tek i bruk lokale ordningar med gravferder laurdag. I høyringsnotetet frå departementet om ny gravferdslov, skriv departementet at

"det er oftast vanskelig å få til begravelse inne nett døgn i Norge, og det legges derfor vekt på at det skal skje "så raskt som mulig". Samtidig har man fra lokale kirkegårdsmyndigheters side forsøkt å imøtekomme

detta ved å tildele tid for gravferd tidligere enn normalt".

I Ulstein har vi praktisert denne ordninga.

Kyrkjeverja vil rå til at departementet sitt framlegg til endringar i §12 vert tilrådd også av fellesrådet

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd vil rå til at departementet sitt framlegg om endringar i §12, nytt punktum til første ledd om at fellesrådet sitt vedtak ikkje kan klagast på, nytt punktum til andre ledd om at ein representant frå kyrkjegardstilsette som hovudregel skal vere til stades under kistegravlegging, og nytt fjerde ledd om at det berre er leivningar frå menneske som kan gravleggast på kyrkjegard, vert vedteke.

9 Anonym og navnet minnelund

Kommentar:

Ulstein kyrkjelege fellesråd har ikkje "anonym og navnet minnelund" på Osnes kyrkjegard, og kyrkjeverja finn ikkje grunnlag for å ha meiningar om føreslegne endringar.

10 Gravminner

10.1 Dimensjoner på gravminner

§23 i forskrifta regulerer dimensjonering av gravminne. Denne reguleringa skal ivareta omsyn til sikring og drift. I forhold til reglane i dag, kan bispedømerådet dispensere frå forskrifta.

Kommentar:

Departementet ønskjer høve til at fellesrådet gjennom formuleringar i vedtektene for gravplassen, kan regulere dimensjon på gravminne nærare "ved anlegg, utvidelse og vesentlig endring av gravplassen". Departementet meiner at fellesrådet og ikkje bispedømerådet kan dispensere frå forskrifta.

Kyrkjeverja meiner at det er naturleg at kyrkjeleg fellesråd som driftsansvarleg organ, som kan dispensere frå forskrifta, og ikkje bispedømerådet, og vil rå til at ny ordlyd i §23 tredje ledd, og nytt fjerde ledd vert vedteke

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd er samd med departementet i foreslått endring av §23 tredje ledd, og nytt fjerde ledd

10.2 Fundament:

Gjeldande forskrift om sikring av gravminne gjer det mogleg å skjerpe eller lempe på dei vanlege krava i enkeltsaker når særlege grunnar tilseier det. Kyrkjegardsvedtektene må ha omtale av dette.

Kommentar:

Etter departementet sitt framlegg vil §24 ha ei presisering om at det er i enkelttilfelle at kyrkjeleg fellesråd kan lempe eller skjerpe krava etter denne paragrafen.

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd seier seg samd i den formuleringa til endring av §24 tredje ledd og nytt fjerde ledd

10.3 Godkjenningsordning

Kyrkjeleg fellesråd skal godkjenne gravminne og fundament før det vert sett opp på gravplassen, og det skal monterast på tilvist plass. Det er opp til kyrkeleg fellesråd å lage gode prosedyrer for godkjenning.

Kommentar:

Plassering av gravminne på den einskilde grav er regulert i vedtektene. For Osnes kyrkjegard står det berre at kyrkjeverja eller den som er gitt mynde skal godkjenne fundament før oppsetjing. Det er nok stor variasjon på korleis dette blir gjennomført i ulike sokn. Difor kan ein også tydeleg sjå at gravminne ofte ikkje står på rekke.

For å sikre at gravminnet vert sett opp på rett plass, ønskjer departementet eit nytt ledd til §25 som tek dette betre i vare: "Gravminnet skal plasseres på anvist plass ved merkepinne plassert i fundamentets bakre senter".

Kyrkjeverja meiner at ei slik formulering i langt større grad vil sikre at gravminna vert plassert på rett plass

Uttale:

Ulstein kyrkjelege fellesråd seier seg samd i departementet sitt framlegg til ordlyd i nytt andre ledd i §25

10.4 Plantefelt

Departementet meiner det bør leggest vekt på lokale tradisjonar, og at det ikkje er behov for å regulere dette gjennom sentrale forskrifter, korkje når det gjeld plantefelt eller innramming av dette.

Kommentar:

Kyrkjeverja er samd i departementet sine vurderingar. Kyrkjegardsvedtektene for Ulstein inneheld eit eige punkt for plantefelt (§8). Her er teke med dei lokale reguleringar som kyrkjeleg fellesråd har funne naudsynleg.

Uttale:

Ulstein kyrkjeleg fellesråd er samd med departementet i at dei lokale gravplassvedtektene kan regulere krav til plantefelt og innramming av dette.

11 Helse,- miljø- og sikkerhet

11.1 Fjerning av implantater før kremasjon

Kommentar:

I framlegget er det lagt opp til at fellesrådet skal vere godkjenningssinstans for handtering av proteser og anna implantat som er operert inn i kroppen, og som ikkje brenn opp. I gjeldande forskrift er ordlyden slik :

Før kremasjon finner sted, skal hjertestimulator (pacemaker) og tilsvarende implantat være operert ut av kroppen. Proteser og liknende som er operert inn i kroppen og som ikke brenner opp, skal skilles fra asken og graves ned under en grav på kirkegården eller gis tilsvarende forsvarlig behandling

Fjerning av implantat før kremasjon gjeld altså "hjertestimulator og tilsvarende implantat". Dersom slike implantat ikkje vert fjerna før kremasjon, kan det resultere i eksplosjonar.

Bakgrunnen for departementet sitt framlegg er "hensynet til de ansattes sikkerhet og beskyttelse av utstyr". Vidare meiner departementet at "det av helsemessige og yrkesetiske grunner må være et ansvar for helsetjenesten å fjerne implantater før kremasjon. Det er ikke naturlig å regulere et slikt ansvar i gravferdsforskriften". Sjå elles punkt 11.4. Departementet vil at ansvaret for fjerning av implantat skal regulerast av ny "lov om obduksjon og annen behandling av lik".

Uttale:

Ulstein kyrkjeleg fellesråd er samd med dei vurderingar som departementet har uttrykt i punkt 11.1.

11.2 Krav til kiste

Gjeldande § 29 tek for seg dei generelle krava til kiste. Etter ordlyden kan berre dei kistene med innhald som stettar krava, kremerast. Departementet meiner at krematoriet i vurderinga om ei kiste skal kunne kremerast, må kunne stille krav også ut over det som er nemnt i § 29. Dei fleste krematorium har omnar som er 80 cm breie. Departementet meiner difor at kistene kan ha ei maksimal breidd på 78cm, og at dette må inn i forskrifta.

Kommentar:

Kyrkjeverja har ikkje motførestillingar til at krematoriet vert gitt ein rett til å vurdere om ei kiste skal kunne kremerast. Difor må også §30 første ledd første punktum opphevast. Kyrkjeverja har heller ikkje merknader til dimensjonskrav for kister.

Uttale:

Ulstein kyrkjeleg fellesråd har ikkje merknader til føreslegne endringar av §§ 29 og 30

11.3 Krav til askeurne

For å sikre at urnene vert brotne ned innanfor fredingstida (20 år) foreslår departementet at det i §31 vert lagt inn eit krav om at oskeurna må vere laga av organisk materiale.

Uttale:

Ulstein kyrkjeleg fellesråd har ikkje merknader til føreslegne endringar av §31 første ledd

11.4 Gjenvinning av metallrester etter kremasjon

Gjeldande forskrift har slik formulering i §33 første ledd andre punktum:

Proteser og liknende som er operert inn i kroppen og som ikkje brenner opp, skal skilles frå asken og graves ned under en grav på kirkegården eller gis tilsvarende forsvarlig behandling.

Departementet har framlegg til ny formulering :

Proteser og liknende som er operert inn i kroppen og som ikke brenner opp, skal skilles frå asken og graves ned under en grav på gravplassen, eller gjenvinnes på en måte som kirkelig fellesråd finner forsvarlig.

Kommentar:

I praksis er det krematoriet på staden som har handtert denne problematikken. I Ålesund har krematoriet og fellesrådet der inngått avtale med eit firma som samlar inn metallbitar til gjenvinning.

Når departementet i ny ordlyd vil legge eit ansvar på kyrkjeleg fellesråd, må det presiserast i forskrifta at det gjeld det fellesrådet som har ansvar for krematoriet.

Uttale:

Ulstein kyrkjeleg fellesråd er samd med departementet om endra ordlyd i §33 første ledd andre punktum, men vil at paragrafen skal presisere at det gjeld fellesrådet på den staden der krematoriet ligg.

Dei to siste kapitla i høyringsnotatet, "myndigheten til å fravike forskriften", og "økonomiske og administrative konsekvenser" meiner kyrkjeverja vi har gitt omtale under tidlegare punkt.

Framlegg til vedtak

Ulstein kyrkjelege fellesråd støttar dei framlegga til uttale som går fram av saksutgreiinga

Handsaming

Synest at kyrkjeverja har gjort ei grundig vurdering. Minnelund er positivt. Vi må tenkje på at muslimar må få gravlegge sine. Ulstein kyrkjelege fellesråd støttar framlegga.

Røysting

Framlegget frå kyrkjeverja vart samrøystes vedteke (10 – 0)

Vedtak i Ulstein kyrkjelege fellesråd

Ulstein kyrkjelege fellesråd støttar dei framlegga til uttale som går fram av saksutgreiinga

Ulsteinvik, 17.09.2012

Olav Sæter
Kyrkjeverje